

Kárpáti Magyar Krónika

A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet
elektronikus lapja

Kiadja a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közossége
Lapengedély száma: 3 T Nr. 188

XXI. (XVIII). évfolyam, 29. (229.) szám. 2017. december 30.

EZ VOLT 2017 DECEMBERRE FOLYAMÁN

ELISMERÉSEK

*December 7-én méltatták az önkormányzati képviselők, azaz a községi, városi, járási és megyei tanácsokban dolgozók napját. Ez alkalomból ünnepséget tartottak a Kárpátaljai Megyei Állami Közigazgatási Hivatal átriumában. A számos kitüntetés között **Barta József**, a megyei tanács első elnökhelyettese Ukrajna Legfelső Tanácsa oklevelét vehette át

*A Magyar Tudományos Akadémia **dr. Dupka Györgyöt** a Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság javaslata alapján 2017. november 30-ai hatállyal felvette az MTA köztestülete külső tagjai sorába,

Fontosabb események, rendezvények

2017. december 1. Az ungvári várban tartotta meg éves közgyűlését a Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanács (KMAT). A 2017. évi közgyűlést **Spenik Ottó** akadémikus, a KMAT elnöke nyitotta meg, köszöntve a kárpátaljai magyar tudósokat, valamint a vendégeket: **Kocsis Károly** akadémikust, az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság elnökét, **Tarnóczy Mariannt**, az MTA Határon Túli Magyarok Titkárságának nyugalmazott osztályvezetőjét, valamint **Morvai Tündét**, aki 2017. november 1-jétől tölti be ezt a tisztséget. A határozatképesség megállapítását (a 150 tagból 79 fő jelen volt) követően **Kocsis Károly** köszöntötte a jelenlévőket. Ezután a jelenlévők meghallgatták és elfogadták a KMAT elnökének és alelnökének beszámolóját a Tanács 2017-ben végzett tevékenységéről, illetve döntöttek a 2018. évre szóló előzetes munkatervről is. Ezután került sor a díjak/kitüntetések átadására. A KMAT 2017. évi díjazottai a kiemelkedő tudományos, illetve tudományszervezői munkásságért kategóriában: a humán tudományok képviselői közül Györke Magdolna; a természettudósok között **Tarics Zoltán**, az élettudományok kategóriában pedig **Szircsák Erzsébet**. A kutatómunkában elért eredményekért díjat a humán tudományok művelői között **Talabircsuk Oxána**, a természettudományok képviselői közül **Lovász Gábor**, az élettudományok kategóriában pedig **Kolozsvári István** vehette át. A szakmai előadások után **Zubánics László** történész tartott rövid előadást, illetve tárlatvezetést az ungvári várban nemrégiben megnyitott kiállításról, amely a VIII. századtól egészen 1920-ig mutatja be a mai Kárpátalja területének történetét.

2017. december 1. Jótékonyági koncertet rendeztek Nagyszőlősön a rokkantak világnapja alkalmából. A Nevetlenfalui Művészeti Iskola és az Egymásért Alapítvány közös szervezésében megvalósuló rendezvényen befolyt összeget **Kulikovszka Ágnes** salánki lakos gyógykezelésére szánták.

2017. december 1. Kárpátalján tett látogatást **Pavlo Klimkin**. Az ukrán diplomácia vezetője Beregszászon megbeszélést folytatott a járás és a város vezetőivel, valamint oktatási szakemberekkel, majd felkereste a Bethlen Gábor Gimnáziumot és a Beregszászi Ukrán Gimnáziumot, ahol a tanulók ukrán nyelvtudásáról és továbbtanulási terveiről tájékozódott. A beregszászi járási tanács elnökének hivatalában megtartott megbeszélésen elsőként **Sin József**,

a Beregszászi Járási Tanács elnöke köszöntötte a magas rangú vendéget, s rövid tájékoztatót tartott a Beregvidékről, s egyben sajnálatának adott hangot, hogy régiónk a központi hírcsatornák műsoraiban, mint a csempészet és a szeparatizmus fellekvára szerepel elsősorban, pedig lehetne pozitív dolgokról is beszélni.

Orosz Ildikó, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektora kifejtette, hogy az államnyelv eredményes és hatékony oktatásához magának az ukrán államnak (elsősorban az oktatási tárca révén) magának meg megteremtenie minden szükséges feltételt (speciálisan felkészített kétnyelvű szaktanárok, a modern nyelvpedagógiai elvek alapján megfogalmazott követelményrendszer, erre alapozott korszerű tantervek, az új szemlélethez igazodó tankönyvek, szótárak, kézikönyvek, munkafüzetek, szemléltetők stb.); időt kell hagyni arra, hogy a nyelvoktatás új szemlélete és módszerei eredményt hozzanak; ki kell dolgozni a két(tan) nyelvű oktatás elméleti és gyakorlati megvalósításának feltételeit; és végül: fenn kell tartani az oktatás nyelvének szabad megválasztásához fűződő jogot.

Zubánics László, az Ukrainai Magyar Demokrata Szövetség elnöke a miniszter bevezetőjében elhangzottakra reagálva elmondta: a helyi magyarságban nem szabad ellenséget keresni, mivel maga a közösség az, amely a leginkább ragaszkodik szülőföldjéhez, Kárpátaljához. A politikus visszautasította azokat a „meséket”, amelyeket a központi média terjeszt, mondván az itteni magyarok nem akarnak beilleszkedni az ukrainai társadalomba. Természetesen nem mindenki tudja/tudta megfelelő szinten elsajátítani az államnyelvet, azonban a mindennapi élethez szükséges tudással nagyon sokan rendelkeznek. A hivatalos változat szerint az oktatási törvény elfogadása elsősorban a kisebbségek érdekét szolgálják, hiszen csak így tudnak megfelelő karriert építeni. De hol van erre lehetőség, amikor az állam lassan, de biztosan teljesen költségtérítésessé teszi a felsőoktatást, s olcsóbb lesz egy ungvári ukrán diáknak Eperjesen tanulnia, mint szülővárosában? Mint Zubánics László kifejtette, az Ukrainában élő nemzeti közösségek (köztük a magyaré is) legnagyobb problémája a fiatalok elvándorlása. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, illetve az Ungvári Nemzeti Egyetem Ukrán-Magyar Oktatási-Tudományos Intézete az a „gát”, amely még visszafogja és szülőföldjén tartja a fiatalokat. Amennyiben ezekben az intézményekben megszűnik a magyar nyelvű oktatás (ami a törvény szerint be fog következni), ezek a fiatalok végérvényesen elvesznek az ország és a közösség számára.

2017. december 1. *Sütő Kálmán* és *Kecskés Béla*, a kárpátaljai magyar irodalom kiemelkedő alkotói emlékére tizedik alkalommal szerveztek szavalóversenyt a két költő szülőfalujában. A versenyzőket és a vendégeket **Molnár Dzsanda Adriána** igazgatóhelyettes, **dr. Erdei Péter**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának konzulja, **Tóth Győző**, a járási oktatási osztály helyettes vezetője, **Bakancsos László**, az Ukrainai Magyar Demokrata Szövetség általános alelnöke, **Halász László**, a járási művelődési osztály vezetője, **Marcsák Gergely** a Kovács Vilmos Irodalmi Társaság alelnöke köszöntötte és kívánt jó versenyzést a gyerekeknek. A versenyzők a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet díjait, illetve okleveleiket vehették át. A somi könyvtár jóvoltából mindenki emléktárgyakkal is gazdagodott, illetve a 10. jubileumi szavalóverseny hatalmas tortájából is részesült. Az Ukrainai Magyar Demokrata Szövetség minden résztvevőt és kísérő tanáraikat egy ebédre látta vendégül és útiköltség-térítést biztosított. A rendezvény szervezője a Somi Általános Iskola tantestülete, valamint a Somi Irodalmárok Emlékmúzeuma volt, támogatója a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet, az Ukrainai Magyar Demokrata Szövetség volt.

2017. december 1. A megyeszékhely miniszobrainak gyűjteménye két újabb alkotással bővült. A *Szabadság-harang* című alkotás Hrihorij Zsatkovicsnak, Kárpátalja első (csehszlovák) kormányzójának állít emléket. Az alkotást a születésnapján, december 2-án avatták fel. **Mihajlo Kolodko** miniszobora a Boksay József Szépművészet Múzeum előtt található. A második miniszobor, amelyet ugyanazon a napon lepleztek le, *A hatyúk tava* nevet kapta. A szobrocskát az Uzshorod szálló melletti közúti híd bal parti hídfőjének korlátján helyezték el. Egy tv-készüléket ábrázol, amelyen éppen az említett balettelőadás látható. A műalkotás a televíziózás világnapja alkalmából készült, amelyet november 21-én méltatnak. Az egykori Szovjetunióban A

hattyúk tavának műsoron kívüli sugárzása egyértelműen arra utalt, hogy rövidesen hivatalosan is bejelentik valamelyik magas rangú pártállami vezető halálhírét.

2017. december 2. Téli ruházatból tartott baba-és gyermekruha börtét Beregszászban a Pásztor Ferenc Közösségi Házban a Kezünkben a Jövő Alapítvány és a Kárpátaljai Magyar Nagycsaládosok Egyesülete.

2017. december 2. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola átriumában konferenciát rendezett *dr. Linner Bertalan* születése 130. évfordulója tiszteletére a beregszászi Keresztény Értelmiségiek Szövetsége. Az egykori beregszászi sebészorvosra méltán lehet büszke a későbbi orvosnemzedék, hisz nemcsak vidékünkön, de egész Európában ismert és elismert orvos volt. A rendezvényen köszöntötte a jelenlévőket **dr. Mélykúti Ferenc**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának ideiglenes ügyvivője, **Molnár János** beregszászi esperes-plébános, **dr. Duzsej Miklós** nyugalmazott szakfőorvos, Beregszász díszpolgára. **Gál Natália**, a Beregszászi Megyei Magyar Drámai Színház színművésze Reményik Sándor *Halotti beszéd a hulló leveleknek* című versét adta elő. A konferencián előadást tartott **Nedbál Klára**, a Beregszászi Bethlen Gábor Magyar Gimnázium történelemtanára, **Török Orsolya**, a Beregszászi Keresztény Értelmiségiek Szövetségének (KÉSZ) tagja, **dr. Nagy Károly** egykori osztályvezető főorvos, Ukrajna érdemes egészségügyi dolgozója, **Jakab Sándor**, a Beregszászi Szent Vencel Borrend főpohárnoka, **Jakab Eleonóra**, a KÉSZ elnöke, valamint **dr. Kész Margit**, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola docense, néprajzkutató. A rendezvény záró akkordjaként a jelenlévők *Linner doktor, egy nem mindennapi orvos története* című dokumentumfilmet tekinthették meg. Az alkotást **Bundáné Fehér Rita** és **Bunda Szabolcs** készítette.

2017. december 2. A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Tiszaújfalui Alapszervezete a helyi önkormányzattal és református egyházzal összefogva második alkalommal szervezte meg a hurkafesztivált.

2017. december 3. Közel száz magyar óvodás vizsgálatával ért véget a Katolikus Karitás orvosmissziójának kárpátaljai munkája Visken – számolt be **Vojcek László** professzor, a küldöttség vezetője a viski Mustármag Óvodában megtartott sajtótájékoztatón.

2017. december 3. Ezen a napon kezdődött az adventi időszak, akkor gyűjtötták meg az első gyertyát az adventi koszorún Kárpátalja több magyarságintézményében, többek között a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Felsőfokú Szakképzési Intézetében (FSZI), továbbá Beregszász főterén. Az ünnepségen **Babják Zoltán**, Beregszász polgármestere köszöntötte a jelenlévőket, majd **Mélykúti Ferenc**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának ideiglenes ügyvivőjével, **Tokár Ljudmilla** jegyzővel és **Olga Bidzilja** frakcióvezetővel meggyűjtötták a hit gyertyáját. Ezután a történelmi egyházak képviselői hirdették advent üzenetét, majd a Rákóczi-főiskola Szakképzési Intézetének kórusa, valamint a római katolikus egyház Szent Ferenc Kórusa zengte be a teret énekével. A Közös Advent 2017 programsorozat első rendezvénye a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, valamint a Beregszászi Római Katolikus Egyházközség közös szervezésében valósult meg.

2017. december 3. A Reformáció 500. évfordulója, a magyar református egyház létrejöttének 450. évfordulója és a beregszászi zsinat 465. évfordulója alkalmából a beregszászi református templom falán emléktáblát avatnak a 460 esztendeje elhunyt Kálmáncsehi Sánta Márton reformátornak, beregszászi és munkácsi lelkésznek. Az emléktáblát a Beregszászért Alapítvány adományozta az egyházközségnek.

2017. december 5. Adventi Blog-café elnevezéssel irodalmi teaház szervezett a TeSó blog Beregszászban a Fodó Sándor Központban a KRISZ szervezésében. A résztvevőket **Laskoti Zoltán** főszerkesztő, majd **Sipos József**, a KRISZ elnöke köszöntötte. Az est folyamán verses-novellás-zenés blokkok váltották egymást. A rendezvény egyúttal könyvbemutatóként is szolgált, november végén jelent meg ugyanis a blog kétoldalas, adventi és böjti bejegyzéseit tartalmazó áhítatos könyve *Formálódj adventben – Formálódj böjtben* címmel. Lehetőség nyílt ennek megvásárlására, illetve dedikáltatására.

2017. december 5–19.

2017. december 6. Adventi gyertyagyújtás és a Szent László emlékezete című kiállítás megnyitója került sor az UNE Ukrán-Magyar Oktatási-Tudományos Intézetében. A tizenegy nagyméretű tabló nemcsak Szent László személyét mutatja be, hanem a kort is, amelyben élt és uralkodott. „Az emlékévé célja felhívni a figyelmet arra, hogy Szent László a keresztény egység jegyében kapcsolta össze a közép-európai nemzeteket. Szent László több nemzet közösen tisztelt királya és az itt élők összetartásának, együttműködésének szimbóluma. A kiállítás anyaga a Közép-Európai Kulturális Intézet (kurátor Módos Péter) jóvoltából jutott el Kárpátaljára..

2017. december 6. Szent Miklós ünnepén tartotta templombúcsúját a Nagybégányi Görögkatolikus Egyházközség. A liturgiát a Beregszászi Magyar Esperesi Kerület jelen lévő áldozópapjai végezték, szent beszédet **Simon Kornél**, a Máramarosi Görögkatolikus Egyházmegye Szatmári Esperesi Kerületének esperese mondott. A liturgiát megtisztelte jelenlétével **Molnár János** beregszászi plébános, a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye püspöki helynöke, **dr. Erdei Péter** és **Békésné dr. Lukács Angéla**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának konzuljai, valamint **Hanka Dezső** helyi polgármester.

2017. december 7. A Kárpátaljai Magyar Nagycsaládosok Egyesülete **Marosi Anita Hit és megmaradás** című, kárpátaljai nagycsaládokról szóló interjúkötetét mutatta be Beregszászban Pásztor Ferenc Közösségi Házban. A Kárpátalja.ma hírportál népszerű sorozatából készült kötet megjelenését a Nemzetstratégiai Kutatóintézet támogatta.

2017. december 7–8. Mikulás után egy nappal az Előretolt Helyörség Íróakadémia a KMTG tagjai – **Csender Levente, Csornij Dávid, Horváth Máté, Kertész Dávid, Laczó Bence, Lőrincz P. Gabriella, Marcsák Gergely, Shrek Tímea** - Kárpátaljai felolvasóköriútra indultak. Beregszászra, Nagyberegpre, Nagydobronyra, Beregdédára, Somra, Haranglábra, Makkosjánosira és Zápszonyra látogattak el és olvasták fel műveiket, beszélgettek a közönséggel a művészetről, az irodalomról és minden másról, ami ilyenkor csak szóba jöhet.

2017. december 8. Nemzetközi tudományos-gyakorlati konferenciát szervezett Beregszászban a Kárpátaljai Megyei Pedagógus-továbbképző Intézet Beregszászi Tagozata. A konferencia témája Kisebbségi oktatás Közép-Európában – A nemzetiségi iskolahálózat alakítása és alakulása Ukrajnában volt.

2017. december 8. A Kárpátaljai Református Ifjúsági Szervezet (KRISZ) másodízben szervezett fiatal kutatói és tudományos diákköri konferenciát. A december 8-án tartott rendezvénynek a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola adott otthont.

2017. december 9. A Kárpátaljai Ferences Misszió Alapítvány (KFMA) szervezésében idén ötödik alkalommal választották meg a megye kedvenc magyar ajkú pedagógusait. A díjátadó ünnepségnek a beregszászi Pásztor Ferenc Közösségi Ház adott otthont. A Legjobb tanár díjjal eddig a következő pedagógusok munkáját ismerték el: **Jánosi Terézia, Kocsis Mária, Hnatik-Riskó Márta, Pataki-Dávid Szilvia, Petruska Marianna, Ruzska Erzsébet, Kovács Erzsébet, Huszti-Kacsur Andrea, Csetneki Adrienn, Szabó Éva, Király Katalin, Séra Viktória, Katona-Mironova Berta és Perdukné Lator Ilona.** A Kedvenc Tanárom 2017 internetes szavazás nyertesei és díjazottjai: óvónő kategóriában: **Ircsák Katalin** (Ungvári Csengőcske Óvoda), alsós tanító kategóriában: **Gáspár Gabriella** (Gyulai Általános Iskola), tanár kategóriában: **Nagy Natália** (Ungvári Nemzeti Egyetem). Támogatásban részesült ifjúsági és tánccsoportok: a Bátyúi Középiskola csoportja, beregdédai Boróka, Beregvidéki Magyar Hagyományörzők csoportja, beregújfalui Csillagszemek, barkaszói Piros Tulipán, tiszacsomai Piros Pántlika, a Gáti Kovács Vilmos Középiskola csoportja, huszti Nárcisz, mezőkaszonyi Bokréta, kígyósi Szederinda, nagygejőci Kincső, Nagypaládi Művészeti Iskola, nevetlenfalui Aranykalász, csonkapapi Margaréta, sárosoroszi Hangraforgó, szernyei Selyemfonál, szürtei Bokrétás, tiszaasványi Igazgyöngyök, tiszabökényi Tűzvirág, nagyszőlősi Tiszavirág, tiszaujhelyi Tiszavirág és a Verbőci Művészeti Iskola csoportja.

2017. december 10. Ünnepelesen felavatták és felszentelték Alsőverecskén a honfoglalási emlékmű Budapest VII. kerület önkormányzata Fidesz-frakciójának támogatásával készült új oltárkövét, amellyel az ukrán nacionalisták által néhány éve megrongált szakrális gránittömböt pótolták. Ünnepi beszédet mondott **Bajkai István**, Budapest VII. kerületének

alpolgármestere, **Brenzovics László**, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke, az ukrán parlament képviselője, **Zubánics László**, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) elnöke, **Matl Péter** szobrászművész, a honfoglalási emlékmű alkotója és oltárköveinek készítője. Az ünnepség zárásaként a történelmi egyházak papjai megszentelték és az anyaországi résztvevők, valamint kárpátaljai magyar vezetők és az ungvári magyar főkonzulátus diplomatái megkoszorúzták a honfoglalási emlékmű új oltárkövét.

2017. december 10. A Kokas Banda szakmai vezetésével működő I. Kárpátaljai Népi Zenede növendékei *Angyal szól: karácsonyt várva* címmel adtak elő adventi ünnepi műsort a tivadarfalvai református templomban. A vendéglátó gyülekezet lelkipásztora, **Seres János** tiszteletbeli Máramaros-Ugocsa megyei esperes hálás szívvel köszönte meg a gyerekeknek és a felkészítő tanáraiknak a műsorért.

2017. december 11. A budapesti Uránia Nemzeti Filmszínházban bemutatták *A Sátán fattya* című nagyjátékfilmet. A Nagy Zoltán Mihály azonos című művéből készült alkotás az 1944 novemberi kárpátaljai történésekkel kezdődik, az akkor mindössze 16 esztendő Tóth Eszter sorsán keresztül mutatja be az eseményeket. Valahol Bereg megyében, Beregszilásról útnak indul néhány asszony, leány, hogy élelmet vigyen a „háromnapos munkára” behívott hozzátartozóknak. Azóta tudjuk, a „malenykij robot” sokkal tovább tartott három napnál... A filmet a Dunatáj Alapítvány megbízásából **Zsigmond Dezső** rendezte. Tóth Esztert **Tarpai Viktória**, a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház művésznője, szüleit **Szűcs Nelli** és **Trill Zsolt** alakítja, emellett több beregszászi színész – köztük **Ferenci Attila**, **Fornosi D. Júlia**, **Ivaskovics Viktor**, **Kacsur Andrea**, **Kacsur András**, **Melnyicsuk Oleg**, **Orosz Ibolya**, **Orosz Melinda**, **Sótér István**, **Szabó Imre**, **Vass Magdolna** – is szerepet kapott az alkotásban. Rendezvény díszvendége volt **Brenzovics László** parlamenti képviselő, a KMKSZ elnöke és az általa vezetett népes delegáció, továbbá a Gulág Emlékbizottság tagjai, köztük **Matkovits Kretz Elenóra**, a pécsi Német Kör elnöke, **Dupka György**, a Szolyvai Emlékparkbizottság felelős titkára, **Bognár Zalán**, a Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kara Új- és Jelenkori Magyar Történelmi Tanszékének egyetemi docense és mások. A filmet a kárpátaljai nagyközönség is láthatja. 2018. január 22-én Beregszászban, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola átriumában vetítik le a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség hagyományos magyar kultúra napi rendezvénye keretében.

2017. december 13. **Brenzovics László**, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke, parlamenti képviselő és **Tóth Mihály**, az UMDSZ tiszteletbeli elnöke Kijevben találkozott **Lamberto Zannierrel**, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) kisebbségi főbiztosával.

2017. december 14. **Czibere Károly**, az Emberi Erőforrások Minisztériuma szociális ügyekért és társadalmi felzárkózásért felelős államtitkára és **Juhász Márton**, a Magyar Református Szeretetszolgálat (MRSZ) ügyvezető igazgatója tartós élelmiszerből álló adományt adott át a Rászoruló Szociális Központjában Beregszászban.

2017. december 15. A kiváló népzene kutató, zenepedagógus és zeneszerző, Kodály Zoltán születésének 135. évfordulója alkalmából adtak közös koncertet a Beregszászi Kodály Zoltán Művészeti Iskola és a Kecskeméti M. Bodon Pál Alapfokú Művészeti Iskola tanárai és diákjai Beregszászban. A beregszászi művészeti iskola ebben az évben vette fel a zeneszerző nevét. A zeneszerző munkásságával megismerkedhetünk az iskola épületében berendezett Kodály-émlékszobában. A művelődési házban megrendezett koncertet **Babják Zoltán**, Beregszász polgármestere nyitotta meg.

2017. december 15. Idén nyolcadik alkalommal szervezte meg karácsonyi cipősdoboz-akcióját a Pulzus Rádió. A szervezők hat járásban, tizenhárom gyűjtőponton, száz önkéntessel, öt társszervezettel várták az ajándékozókat. Az elmúlt nyolc évben 18 ezer ajándékcsomagot osztottak ki – számolt be **Barta Miklós**, a rádió ügyvezető igazgatója. A nap folyamán fellépett a munkácsi Rusznaki együttes, a Kokas Banda, **Némethy Brigitta** magyarországi énekesnő, az Integrál együttes, **Tóth-Orosz Bettina** énekesnő, a Hontalanok, **Szirmai Móni** énekesnő, a Beregszászi Művészeti Zeneiskola fúvósai, a Beregszász Dixieland Band. A Máltai

Szeretetszolgálat Beregszászi Járási Szervezete 1000 adag ételt osztott szét Beregszász főterén az arra látogatóknak. A Főiskolai Református Ifjúsági Gyülekezet (FRIGY) és a Kölcsey Szakkollégium Hallgatói Önkormányzata 1600 mézeskalácsot és 500 pohár teát osztott szét Beregszász főterén. A rendezvény a Sámuel Alapítvány, a Kárpátaljai Református Egyház Diakóniai Koordinációs Iroda, a Máltai Szeretetszolgálat Beregszászi Járási Szervezete és a Beregszászi Református Egyházközség társszervezésében jöhetett létre.

2017. december 16. A Napsugár Hagyományörző Gyermekcsoport és a Kokas Banda előadásával kezdődött Beregszászban a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) XXVI. közgyűlése. Orosz Ildikó elnökhelyettes beszámolójában többek között összefoglalta a közgyűlés kéréseit:

- 1. Ragaszkodunk, hogy a magyar tannyelvű iskolákban is az ukrán tannyelvű iskolákhoz hasonlóan továbbra is biztosítsák az idegen nyelvek oktatását második osztálytól kezdve kötelező tantárgyként.*
- 2. Az ukrán nyelvet az ígéretnek megfelelően második nyelvként tanítsák.*
- 3. Kérjük, hogy a magyar nyelv és irodalom tanításakor adaptálják a magyarországi tankönyveket, követelményrendszert, munkafüzeteket.*
- 4. A magyar identitás megőrzése szempontjából javasoljuk a minisztériumnak, hogy az óratervekben szereplő integrált művészettantárgyak tantervi programjainak része legyen a magyar művészet és kultúra, ének, zene minden évfolyamon.*
- 5. A magyar identitás megőrzése céljából a továbbiakban kérjük, hogy az 5–6. osztályba a magyart kötelező tantárgyként vezessék be: heti 1 órában a magyar népmesét, 7–8–9. osztályba pedig a magyar nép történetét.*
- 6. Kérjük, hogy a magyar oktatási intézményekben a belső dokumentációt – órarendet, tanár- és diák naplóját, tantervet, tanmenetet, óravázlatot, s a bizonyítványt is – vezethessék magyar nyelven.*

Beszédet tartott Brenzovics László, a KMKSZ elnöke, parlamenti képviselő, Buhajla József, Magyarország Ungvári Főkonzulátusának főkonzulja, Ljubka Katalin, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság osztályvezetője, Jókai Tibor, a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségének elnöke. Dr. Cserniczkó István, a Hodinka Antal Intézet igazgatója a közgyűlést megelőző napon Lembergben részt vett egy kerekasztal-beszélgetésen az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) és az Ukrán Oktatási Minisztérium szervezésében. Jó hír, hogy Lilija Hrinevics oktatási miniszter aláírt egy rendeletet, amely szerint ennek a tanévnek a végén a külső független tesztelésen az ukrán nyelv és irodalomból tett vizsgán a nemzetiségi iskolák végzősei számára a pontthatárt alacsonyabban állapítják meg, eleget téve ezzel a kárpátaljai magyar közösség kérésének.

2017. december 16. 23. alkalommal szervezte meg a Kárpátaljai Magyar Betlehemesek Találkozóját a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség. A beregszászi adventi vásár keretében megtartott rendezvényre kilenc csoport jelentkezett, akik a város főterén felállított színpadon adták elő játékukat. Az alábbi hagyományörző, kulturális egyesületek betlehemes csoportjai léptek színpadra: a sárosoroszi Kököröcsin egyesület **Mihók Erika** vezetésével, az eszenyi Csicskeriborsó (felkészítő: **Molnár Erika**), a Kaszonyi Középiszkola Bokréta egyesülete (**Lőrincz Zsuzsanna**), a tiszacsomai KMKSZ betlehemes csoportja (**Rácz János**), a Benei II. Rákóczi Ferenc 14. Számú Cserkészcsapat (**Ferkó Sándor**), a mezőgecei görögkatolikus betlehemes csoport (**Szatmári Viola**), a beregújfalui felnőtt betlehemesek, továbbá a beregszászi színház Ficseri Gyermekstúdiójának növendékei (felkészítők: **Fornosi D. Júlia** és **Vass Magdolna**). Némely előadók a betlehemes mellett úgynevezett csillagforgató játékot is bemutattak. A felsoroltak alapján első helyezést ért el a tiszacsomai KMKSZ bábforgató betlehemes csoportja, második lett a mezőgecei görögkatolikus csoport, harmadik helyen a beregújfalui felnőtt betlehemesek végeztek.

2017. december 17. Megérkezett Kárpátaljára a Betlehemi Békeláng, amelynek ünnepélyes szétosztását ebben az évben a Beregdéai Görögkatolikus Egyházközség templomában tartották. A békelángot – a hagyományokhoz hűen – idén is az Osztrák

Cserkészszövetség hozta el a betlehemi Születés Templomából Bécsbe, ahonnan aztán a láng eljutott Kárpátaljára is.

2017. december 17. Tiszabökényben az Árpád-házi Szt. Erzsébet r. k. templomban az advent harmadik vasárnapján **Weinrauch Márió** ferences atya alkalomhoz illő prédikációja után meglepetésként csendült fel a karzaton a falu vegyes felekezeti Tisza Csillag Leány és Asszonykórusának előadása, akik adventi és karácsonyi énekeket adtak elő.

2017. december 17. A Császlóci Bentlakásos Iskola tanulói megsegítésére "XVII. Jónak lenni jó" címmel jótékonysági koncertet szerveztek a téglási kultúrházban. **Szikora Csilla** művészeti vezető és **Ignác Mária**, a művelődési ház igazgatója vezetésével gazdag műsorral lepték meg az adományozókat. Mások mellett üdvözölték dr. **Dupka Györgyöt**, a rendezvény díszvendégét.

2017. december 19. Harangozó Miklós születésének 80. évfordulója alkalmából szervezett jubileumi kiállítást a Beregszászi Római Katolikus Egyházközség a Pásztor Ferenc központban. A megjelent vendégeket **Molnár János** beregszászi esperes-plébános köszöntötte. Ezt követően **Kovács László** műgyűjtő, a rendezvény megszervezésének kezdeményezője ismertette a jelenlévőkkel Harangozó Miklós életrajzát. A három éve elhunyt festőművész már nem lehetett az eseményen, de a megnyitón jelen volt három gyermeke: **Miklós, Magdolna és Marianna**. A Pásztor Ferenc Ház termében közel húsz festményt csodálhattak meg az érdeklődők.

2017. december 19. Éles vitát kiváltó megbeszélést folytattak a Kárpátalján élő nemzeti kisebbségek képviselőivel Ukrajna Kulturális Minisztériuma etnopolitikai szakértői bizottságának tagjai, akik Ukrajna állami nemzetiségi politikájának kidolgozására kaptak felkérést.

2017. december 19. A magyar kormány Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Programjának részeként felavatták a Mezővári Tündérváros Református Óvodát. Az építkezést **Lázár János**, a Miniszterelnökséget vezető miniszter, Hódmezővásárhely egykori polgármestere személyes közbenjárásának köszönhetően a város önkormányzata is támogatta.

2017. december 20. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola és a Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács ingyenes idegenvezető-képzést indított október folyamán. A két hónapos tanfolyamon 360 órában, péntek-szombatonként bővíthették a tárgyban ismereteiket a résztvevők. A tanfolyam zárásaként december 20-án tanúsítványátadóra került sor a felsőoktatási intézmény Győr termében, ahol 24 fő vehette át megérdemelt oklevelét.

2017. december 20. Több mint 2500-an kaptak a magyar, mint idegen nyelv képzés elvégzéséről szóló tanúsítványt a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán. Az okleveleket **Greza István**, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja fejlesztési feladatainak kormányzati koordinációjáért felelős kormánybiztos és **Orosz Ildikó**, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektora adták át.

2017. december 20. Megtartotta negyedik közgyűlését vidékünk turisztikai vállalkozásait és az ágazatból élőkét összefogó Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács (KMTT). A Beregszászban, a Rákóczi-főiskolán megszervezett eseményen beszámoltak az elmúlt évben lebonyolított programokról és képzésekről, elfogadták a jövő évi programtervet, és díszoklevelekkel ismerték el a turisztikai ágazat legkiemelkedőbb szereplőinek munkáját. Beszámolót tartott **Berghauer Sándor**, a KMTT elnöke, **Bíró András** elnökségi tag, **Mester András** általános alelnök. A közgyűlés beadványban támogatta **Brenzovics László** parlamenti képviselőnek a falusi vendéglátással kapcsolatos törvényjavaslatát, és döntöttek arról is, hogy levélben kéri a többi kárpátaljai parlamenti képviselőt, hogy támogassák a Legfelső Tanácsban az említett törvényjavaslatot. Végül a KMTT díszoklevéllel ismerte el a kárpátaljai vendéglátás legkiemelkedőbb személyiségeit és azokat, akik sokat tettek az ágazat fejlesztéséért. Díszoklevélben részesült dr. **Hanusz Árpád** Nyíregyházáról, **Bíró Tibor**, a jánosi Helikon Hotel tulajdonosa, a gáti Vadászcsárda étterem, a nagybégányi Family Hotel, Homoki Szilvia beregdéai falusi vendéglátás-szervező és a benei Parászka Pincészet.

2017. december 21. A Kárpátaljai Képző- és Iparművészek Révész Imre Társaság (RIT) idei Téli tárlatát ezúttal Ungváron, a Boksay József Kárpátaljai Megyei Szépművészeti Múzeum kiállítótermeiben tekinthetik meg az érdeklődők január közepéig. Kiállították többek között **Matl Péter** grafikáit, **Klisza János** pasztellképeit, **Benkő György**, **Kulin Ágnes**, **Kalitics Erika**, **Réthy János**, **Tóth Róbert**, **Erfán Ferenc**, **Kopriva Attila**, **Veres Ágota** festményeit, **Berecz Margit** festményét és faliszőttését, **Hrabár Natália** és **Hidi Endre** kerámiáit, valamint **Szocska László** és ifj. **Hidi Endre** kisplasztikáit és szobraikat.

2017. december 21. Öt kárpátaljai település számára gyűjtöttek szépirodalmat Miskolcon. A gyűjtés a *Küldj egy könyvet Kárpátaljára* elnevezésű akció keretein belül indult, melyet a DVTK szurkolói hirdettek meg. A kezdeményezéshez csatlakozott Miskolc Megyei Jogú Város önkormányzata és képviselői testülete is. A nagylelkű adományt **Hollósy András** önkormányzati képviselő és **Papp Ferenc** kulturális főreferens adták át a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán a helyi települések polgármestereinek **Hollósy András** elmondta, hogy azért esett a választás Salánkra, Dercenre, Nagybégányra, Kisszelmence és Palágykomorócra, mert már korábban is volt köztük kapcsolat.

2017. december 22. Magyarország Ungvári Főkonzulátusa küldöttsége **Buhajla József** főkonzul vezetésével karácsony előtti napon felkereste a tiszabökényi Árpád-házi Szt. Erzsébet tiszteletére és a Mártírok emlékére emelt római katolikus templomot, amely öt község (Tiszabökény, Farkasfalva, Péterfalva, Tivadarfalva, Forgolány) katolikusainak végleges otthona. A GULÁG Emlékbizottság támogatásának köszönhetően a kétszintes helyiségben kapott elhelyezést az Egyházüldözés Kárpátalján 1944-1991 tematikus állandó kiállítás. Dupka György, az egyháztanács elnöke kérésére a külképviselet az egyházközség hitoktatását segítő 2 laptopot és 2 számítógépet adományozott a bökényieknek.

2017. december 22. A Beregszászi Református Egyház gyülekezeti termében nyílt meg a Bereg Alkotóegyesület tárlata. A megnyitó ünnepség a Beregszászi Művészeti Iskola népdalegyüttesének előadásával kezdődött, majd az alkotóegyesület vezetője, **Cserniga Gyula** festőművész köszöntötte a jelenlévőket, és osztotta meg gondolatait. A tárlaton az egyesület tagjainak – **Baraté Ágnes**, **Petenko Nyina**, **Gogola István**, **Gogola Zoltán**, **Cserniga Gyula**, **Hejl László**, **Győrffy István**, **Kovács Éva**, **Horváth Anna**, **Garanyi József** és **Imre Ádám** képei, illetve **Mester Irén**, **Ohár Katalin**, **Bakó Olga** és **Prófusz Marianna** szöttesei láthatóak. A művészeket **Békésyné dr. Lukács Angéla**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának konzulja és **Taracközi Ferenc**, a Beregszászi Református Egyház vezető lelképásztora méltatták.

2017. december 28. A GULÁG-GUPVI Emlékév keretében, a Gulág Emlékbizottság támogatásával megnyílt a Duhnovics-házban a Sztálinizmus áldozatai kárpátaljai emlékmúzeuma. A múzeumban a levéltári dokumentumok, túlélők, kutatók, magánszemélyek és mások anyagaiból összeállított történelmi tablók (48 nagyméretű színes tábla) magyarul, ukránul, németül mesélik el Kárpátalja soknemzetiségű népének szenvedéstörténetét, köztük az egyházi és polgári elit üldözését az 1944–1955 közötti kommunista diktatúra időszakában. A nyolc tárlóban levéltári dokumentumok számai, a túlélők visszaemlékezései, a légerekből hazahozott és a szervezők birtokába került tárgyai, magyar, ukrán és orosz kutatók szakmai kiadványai, archív felvételek, irattári másolatok láthatóak. A multimédiás részlegen a jelenlévők Hajduk Márta, dr. Havasi János, Oksana Holovchuk, Sára Sándor és más filmrendezők GULÁG-GUPVI tematikájú dokumentumfilmjeit is megtekinthették az érdeklődők. A Magyarok a Szovjetunió táborában 1944–1956-ban című kiállítás külön teremben került bemutatásra, anyagának összeállítása a VERITAS Történetkutató Intézet nevéhez fűződik és **Igyártó István**, a Külgazdasági és Külügyminisztérium kultúrdiplomáciáért felelős államtitkárának köszönhetően került a múzeumba.

A megnyitó ünnepség keretében került leleplezésre Bródy András és a meghurcolt magyar országgyűlési képviselők domborműves emléktáblája (alkotója **Matl Péter** munkácsi szobrászművész) és Haklik Sándor mártír ungi római katolikus főesperes domborműves emléktáblája (alkotója **Mihaljo Beleny** ókemencei szobrászművész). Az emlékmúzeum anyagát gyarapítja Bródy András országgyűlési képviselő, egykori ruszin miniszterelnök (kivégezték

1946. december 7-én), Boldog Romzsa Tódor, mártír munkácsi görögkatolikus megyéspüspök (meggyilkolták 1947. november 1-jén), Avgusztin Volosin, Karpatszka Ukrajna elnöke (meghalt 1945. július 19-én az NKVD moszkvai börtönében) és a szovjet rezsim által üldözött magyar polgárjogi aktivista, Kovács Vilmos író mellszobra (alkotójuk **Mihaljo Beleny**). A kiállítás anyagát, az emlékjeleket és szobrokat **Szkoropádszky Péter** görögkatolikus áldozópap szentelte meg, majd mondott imát a GUPVI-GULÁG áldozatainak lelki üdvéért.

Az ünnepélyes megnyitón **dr. Zubánics László** történész, a Kárpátaljai Magyar Oktatásért Alapítvány elnöke és **dr. Dupka György** történész, a Szolyvai Emlékparkbizottság felelős titkára mondtak beszédet, majd a jelenlévőket köszöntötte **Kovácsik Antónia** konzul (Magyarország Ungvári Főkonzulátusa), **Viktor Mikulin**, a Kárpátaljai Megyei Közigazgatási hivatal elnök-helyettese, **Fülöp Lajos** történész, az Ungvári Duhnovics Társaság vezetője, továbbá **Korszun Alekszej** történész és a 85 éves **Jurij Csóri** GULÁG-túlélő, ruszin író és történész.

Megtisztelte személyes jelenlétével a rendezvényt **dr. Brenzovics László** parlamenti képviselő, a KMKSZ elnöke, **Molnár Ildikó**, a Kárpátaljai Megyei Közigazgatási Hivatal Művelődési Főosztályának helyettes vezetője, **Rezes József**, a Nemzetiségi és Vallásügyi Főosztály vezetője, **Mankovits Tamás** (Miskolc) dokumentumfilm-rendező, **dr. Spenik Sándor**, az UMDSZ UMNT elnöke, UNE UMOTI igazgatója, **Huber Béla**, a Kárpátaljai Magyar Zsidók Egyesületének elnöke, **Tóth Miklós**, az UMDSZ alelnöke, a Kárpátaljai Megyei Tanács képviselője, **dr. Tarics Zoltán** és **dr. Lengyel Sándor** az UNE kutatói, az Ungvári Duhnovics Társaság aktivistái és mások. Végezetül felolvasták **ifj. Bródy András** levelét is.

Már eddig több iskola, illetve az UNE magyar hallgatói is bejelentkeztek a kiállítás megtekintésére. A szervezők szándéka szerint az állandó kiállítás megtekintésére rendhagyó történelemórákat is szerveznek majd, lévén, hogy egészen napjainkig Ukrajnában ez a téma még a tanintézményekben és a múzeumokban is tabunak számított, ez a fejezet hiányzik a tankönyvekből, az egyetemi jegyzetekből is.

A program A GULÁG-GUPVI Emlékév keretében, a Gulág Emlékbizottság támogatásával valósult meg, a múzeum kialakítását és berendezését két pályázat keretében 14 millió forinttal támogatták. A programot a Kárpátaljai Magyar Oktatásért Alapítvány valósította meg.

2017 december folyamán:

*Az Irodalmi Jelen című folyóirat novemberi számának bemutatóját Tündérek és trubadúrok címmel Budapest belvárosban, a Tat Galériában tartották meg.

*Könyv- és filmbemutatót tartottak az Ortutay Elemér Szakkollégium és a GörögKör szervezésében a beregszászi Rákóczi-főiskolán. A kulturális programon Bertók László és Szarka Sándor magyarországi újságírók két munkáját, *A hit parazsa* című könyvet és a *Legázolt egyház* című dokumentumfilmet mutatták be – első alkalommal a nagyközönség előtt –, melyek a görögkatolikus egyház kommunizmus alatti megpróbáltatásait és túlélésért folytatott küzdelmeit jelenítik meg. A könyv Ortutay Elemér hitvalló görögkatolikus pap életét és munkásságát dolgozza fel interjúbeszélgetések formájában. A könyv- és filmbemutató kezdetén **Demkó Ferenc** helynök, a Beregszászi Magyar Esperesi Kerület esperese, dr. **Erdei Péter**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának konzulja köszöntötte az egybegyűlteket. A köszöntők után **Marosi Anita**, a *Kárpátalja.Ma* hírportál újságírója moderálásával családias hangulatú beszélgetés vette kezdetét, amelyben a könyv szerzői – **Bertók László** és **Szarka Sándor** – mellett az interjúalanyok közül **Szabó Konstantin**, a Boldog Romzsa Tódor Teológiai Akadémia prefektusa, **Ortutay Csaba**, Ortutay Elemér legkisebb gyermeke, valamint **Dupka György** író vett részt. A beszélgetést követően levetítették a *Legázolt egyház* című dokumentumfilmet, majd közös énekléssel, dedikálással és agapéval ért véget a program. Az éneklést a Boldog Romzsa Tódor Teológiai Akadémia kispapjai vezették, akik advent tiszteletére karácsonyi énekeket is előadtak. *A hit parazsa* című könyv megvásárolható az Ortutay Elemér Szakkollégiumban. Érdeklődni a grogkor.kmf@gmail.com email címen, valamint a +380-50-825-5542-es telefonszámon lehet.

*József Attila halálának 80. évfordulója alkalmából „versvonat” indult Budapestről Balatonszárszóra.

*Hét ország 18 fiatal írója olvasott fel műveiből Kolozsváron a hétfőtől szerdáig tartó Kolozsvári Kikötő szépirodalmi rendezvénysorozaton, amelyet harmadik alkalommal szervezett meg az Erdélyi Magyar Írók Ligája (E-MIL), a bukaresti Balassi Intézet, a Helikon irodalmi folyóirat és a Szépirodalmi Figyelő. A Kolozsvári Kikötő keretében a magyarországi, az erdélyi, a vajdasági, a szlovákiai, az ausztriai, a moldovai költőkön kívül a kárpátaljai **Kertész Dávid és Csornij Dávid** olvasott fel műveiből. **Karácsonyi Zsolt**, a Helikon irodalmi folyóirat főszerkesztője, az Erdélyi Magyar Írók Ligájának (E-MIL) elnöke az MTI-nek elmondta, az volt az eredeti céljuk, hogy bemutatkozási, ismerkedési lehetőséget teremtsenek a Kárpát-medence fiatal magyar íróinak.

*Az elmúlt héten a Nagyberegi Református Líceum (NBRL) 37 végzősének a szíve fölé került a remény és a hit zöld szalagja. A Beregszászi Városi Művelődési Ház díszterme zsúfolásig megtelt szülőkkel, barátokkal, közeli rokonokkal, akik együtt ünnepelték a végzős diákokkal életük egyik meghatározó napját.

*Kárpátaljára látogatott **Heizer Antal**, a Külgazdasági és Külügyminisztérium Kelet-Európa és Közép-Ázsia Főosztályának közelmúltban kinevezett vezetője.

* Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma közölte, hogy az oktatási csereprogramok keretében Magyarország kormánya ösztöndíjakat biztosít ukrán diákok számára magyarországi tanulmányok folytatására a 2018–2019-es tanévre – jelentette az UNIAN hírügynökség.